

Sygn. akt V GC 308/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 czerwca 2017 r.

Sąd Rejonowy w Kielcach V Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Paweł Rozpara
Protokolant:	Sylwia Niska

po rozpoznaniu w dniu 19 maja 2017 r. w Kielcach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) LTD z siedzibą w L. w Wielkiej Brytanii

przeciwko J. G.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego J. G. na rzecz powoda (...) LTD z siedzibą w L. w Wielkiej Brytanii kwotę 1369,60 zł (jeden tysiąc trzysta sześćdziesiąt dziewięć złotych sześćdziesiąt groszy) z odsetkami od kwot:

- 149,90 zł od dnia 1 października 2013 r. do dnia zapłaty,
- 149,90 zł od dnia 29 października 2013 r. do dnia zapłaty,
- 149,90 zł od dnia 29 listopada 2013 r. do dnia zapłaty,
- 149,90 zł od dnia 31 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty,
- 149,90 zł od dnia 29 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty,
- 149,90 zł od dnia 1 marca 2014 r. do dnia zapłaty,
- 149,90 zł od dnia 29 marca 2014 r. do dnia zapłaty,
- 149,90 zł od dnia 29 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty

z zastrzeżeniem, że do dnia 31 grudnia 2015 r. należą się odsetki ustawowe, a od dnia 1 stycznia 2016 r. odsetki ustawowe za opóźnienie,

2. oddala powództwo w pozostałym zakresie,

3. zasądza od powoda (...) LTD z siedzibą w L. w Wielkiej Brytanii na rzecz pozwanego J. G. kwotę 3577 zł (trzy tysiące pięćset siedemdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Paweł Rozpara

Sygn. akt V GC 308/17

UZASADNIENIE

Powód (...) LTD z siedzibą w L. w Wielkiej Brytanii domagał się zasądzenia od pozwanego J. G. kwoty 6649,60 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi w następujący sposób:

- od kwoty 193,41 zł od 29.11.2011 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 535,14 zł od 29.02.2012 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 74,95 zł od 13.06.2012 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 05.07.2012 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 31.07.2012 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 29.08.2012 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 29.09.2012 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 30.10.2012 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 29.11.2012 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 10.01.2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 29.01.2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 02.03.2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 29.03.2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 15.05.2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 30.05.2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 29.06.2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 30.07.2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 29.08.2012 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 01.10.2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 29.10.2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 29.11.2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 31.12.2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 29.01.2014 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 01.03.2014 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 149,90 zł od 29.03.2014 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 29.04.2014 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 29.05.2014 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 01.07.2014 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 29.07.2014 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 29.08.2014 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 30.09.2014 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 29.10.2014 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 29.11.2014 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 13.01.2015 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 29.01.2015 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 03.03.2015 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 01.04.2015 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 29.04.2015 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 29.05.2015 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 29.05.2015 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 29.05.2015 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 149,90 zł od 29.05.2015 r. do dnia zapłaty

oraz zasądzenia kwoty 4 850,80 zł tytułem rekompensaty za koszty odzyskiwania należności dochodzonej niniejszym pozwem na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych oraz zasądzenia kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, iż V. Doradztwo (...)

z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. w dniu 29 lutego 2016 roku dokonała przelewu na (...) LTD z siedzibą w L. wierzytelności przysługującej jej w stosunku do J. G.. Pozwany J. G. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej pod firmą PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLANO-USŁUGOWO-HANDLOWE (...) J. G. zawarł z poprzednikiem Cedenta umowę

nr (...) za pośrednictwem telefonu, w której zlecił wykonanie usługi w postaci wykonania strony internetowej (...). Poprzednik Cedenta zobowiązał się do rejestracji domeny usługobudowlane-kielce.com. Umowa została zawarta na 24 miesiące. Zgodnie z zawartą umową, umowa ulegała przedłużeniu na czas określony kolejnych 24 miesięcy chyba, że któraś ze stron, na co najmniej pół roku przed datą upływu obowiązywania umowy złoży listownie pisemnie oświadczenie o braku woli przedłużenia umowy. Strony umowy ustaliły za świadczoną usługę abonament w kwocie 449,70 zł za kwartał. Należności wynikające

z wystawianych przez powoda faktur nie były terminowo regulowane przez pozwanego i powód, stosownie do dyspozycji art. 481 § 1 k.c. naliczył odsetki. Powód podał, że zastosowanie

w sprawie znajdują przepisy ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Stronami zawartych transakcji byli przedsiębiorcy w rozumieniu art. 4 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej,

przedmiotem transakcji były odpłatne usługi, dlatego też transakcje zawarte pomiędzy takimi podmiotami należy uważać za transakcje handlowe w rozumieniu art. 4 w/w ustawy z 2013 r. Stosownie do postanowień art. 10 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, powód domaga się zapłaty rekompensaty poniesionych przez niego kosztów odzyskiwania należności w wysokości po 40 euro (od każdej ze wskazanych w wezwaniu do zapłaty faktur), przeliczonej na złote według średniego kursu euro, ogłoszonego przez NBP ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne. Kwota ta w niniejszej sprawie wynosi 4850,80 zł. W związku z powyższym powód w dniu 4 lutego 2016 roku skierował do pozwanego wezwania do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem, celem podjęcia mediacji i polubownego załatwienia sprawy, jednakże nie przyniosło to oczekiwanego rezultatu, ponieważ pozwany pozostawił je bez odpowiedzi. Powód nabył wierzycelność dochodzoną niniejszym pozwem wraz ze wszelkimi prawami z nią związanymi, w szczególności z prawem do rekompensaty za koszt odzyskania należności. Kwota 40 euro stanowi swoisty ryczałt, który jest należny wierzycielowi w co najmniej takiej właśnie wysokości. Wskazana wyżej ustawa, jak i będąca jej podstawą dyrektywa z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w transakcjach handlowych (...), zawierają mechanizmy ochronne dla wierzyciela, nie zaś dłużnika.

(pozew k. 2-99)

W piśmie procesowym z dnia 8 listopada 2016 roku pełnomocnik powoda w całości podtrzymał stanowisko zawarte w pozwie złożonym w sprawie oraz w całości podtrzymał żądanie pozwu. Powód dołączył jako dowód zapis audio rozmowy telefonicznej z dnia 19 maja 2010 r. oraz stenogram w/w rozmowy na dowód zawarcia przez pozwanego z poprzednikiem prawnym powoda umowy oraz wydruk strony internetowej z dnia 21 maja 201 r. wykonanej dla pozwanego przez cedenta zgodnie z umową i dowód odbioru w dniu 24 czerwca 2010 r. pierwszej faktury VAT przez pozwanego i potwierdzenia zawarcia umowy z dnia 19 maja 2010 r.

(pismo procesowe pełnomocnika powoda k. 106-111)

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa. Pozwany zaprzeczył, aby zawierał umowę nr (...) w dniu 19 maja 2010 r., jak i zaprzeczył wysokości każdej z faktur, zarzucił też, że do pozwu nie została załączona umowa nr (...) z dnia 19 maja 2010 r. Pozwany oświadczył, że nigdy takiej umowy nie zawierał i wskazał, że ciężar dowodu w tym zakresie spoczywa na powodzie, a powód nie udowodnił treści rzekomo łączącego strony stosunku prawnego. Ponadto pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia strony powodowej z uwagi na obowiązujący 3-letni termin przedawnienia roszczenia i dlatego zarzucił, że wszelkie roszczenia powoda 3 lata wstecz przed wniesieniem pozwu, tj. przed 9 września 2013 r. są przedawnione, co dotyczy roszczenia głównego i odsetek i kosztów windykacji przewidzianych przepisami ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

(odpowieź na pozew k. 116-118)

Na rozprawie w dniu 2 czerwca 2017 r. pozwany nie kwestionował swego głosu nagranego w czasie rozmowy telefonicznej, zamieszczonego na płycie CD, nie kwestionował zawarcia umowy.

(protokół rozprawy k. 143)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany w dniu 19 maja 2010 roku zawarł umowę na odległość (poprzez telefon) z (...) Sp. z o.o. w K. na świadczenie usługi (...) w pakiecie premium 3, ustalając abonament kwartalny w wysokości 449,70 zł. Przedmiotem umowy była rejestracja domeny na serwerze, rejestracji jednego konta mailowego, instalacji oprogramowania stanowiącego stronę internetową składającą się z szaty graficznej, logo, zakładki na tekst i grafikę i inne, rejestracji strony w wyszukiwarce i rejestracji firmy w mapach google. Umowa została zawarta na czas określony 24 miesiące, a po upływie okresu obowiązywania umowy mogła ona ulec przedłużeniu na czas określonych kolejnych 24 miesiące, chyba że któraś ze stron umowy co najmniej na pół roku przed datą upływu obowiązywania umowy złożyła listowne pisemne oświadczenie o braku woli przedłużenia umowy.

(dowód: stenogram z rozmowy telefonicznej z dnia 19 maja 2010r. k. 109-110, płyta CD z zapisem audio rozmowy telefonicznej k. 111)

Strona internetowa została wykonana zgodnie z umową.

(dowód: wydruk strony internetowej k. 108)

W dniu 21 września 2011 r. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarła z (...) umowę sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa obejmującej część przedsiębiorstwa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością pod nazwą (...), w zakresie której w (...) sp. z o.o. prowadzona była działalność gospodarcza, polegającą na sprzedaży usług internetowych firmom i podmiotom korporacyjnym, bazę danych firm i podmiotów korporacyjnych, które nabyły usługę (...), prawa i obowiązki z umów na świadczenie przez sprzedającego usługi, zawartych między sprzedającym a innymi podmiotami w okresie od 31 stycznia 2011 roku do 20 września 2011 roku oraz prawa i obowiązki z umów na świadczenie przez sprzedającego usługi (...), zawartych w okresie od 1 lipca 2009 do 28 stycznia 2011 roku, które Sprzedający nabył od (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością umowa sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa z dnia 31 stycznia 2011 roku.

(bezsporne)

(...), a następnie (...) wystawiły pozwanemu faktury VAT za abonament. Nieuregulowane przez pozwanego faktury VAT w okresie od 29 listopada 2011 r. do 29 maja 2015 r. opiewały na łączną sumę 6649,60 zł.

(dowód: faktury k. 56-97)

Pozwany pierwszą fakturę otrzymał w dniu 24 czerwca 2010 r.

(dowód: pocztowe potwierdzenie odbioru k. 107)

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. w dniu 29 lutego 2016 roku dokonała przelewu na powoda (...) LTD z siedzibą w L. wierzytelności przysługującej jej w stosunku do J. G.. O dokonany przelew wierzytelności pozwany został poinformowany pismem z dnia 29 lutego 2012 r.

(bezsporne)

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. nabyła przysługującą jej wierzytelność na podstawie umowy przelewu wierzytelności od firmy (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., (wcześniej prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością) w dniu 2 lutego 2016 roku.

(bezsporne)

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (poprzednia nazwa: (...) Sp. z o.o.) nabyła przysługującą jej wierzytelności na podstawie umów przelewu wierzytelności od firmy (...) z siedzibą w D. (prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w B.).

(bezsporne)

Pozwany nie uiszczył należności z powyższych faktur VAT, więc (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wystosował do pozwanego wezwanie do zapłaty z dnia 4 lutego 2016 r., wzywając do zapłaty kwoty 6649,60 zł oraz odsetek w kwocie 1576,92 zł – łącznie 8226,52 zł. Ponadto powód w tym samym wezwaniu do zapłaty wezwał pozwanego do zapłaty kwoty stanowiącej równowartość 40 euro w dniu zapłaty z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

(dowód: wezwanie do zapłaty k. 98-99)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się częściowo zasadne.

W zakresie roszczenia o zapłatę należności wynikających z faktur VAT, to sąd podzielił zarzut pozwanego, że doszło do przedawnienia części roszczeń.

Powództwo zostało wytoczone w dniu 8 września 2016 r.

W myśl przepisu art. 118 kc, jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata.

W niniejszej sprawie strony zawarły umowę, która jednak nie może być w całości zakwalifikowana jako umowa o świadczenie usługi. Przedmiotem umowy była: rejestracja domeny na serwerze, rejestracja jednego konta mailowego, instalacja oprogramowania stanowiącego stroną internetową składającą się z szaty graficznej, logo, zakładki na tekst i grafikę i inne, rejestracja strony w wyszukiwarce i rejestracja firmy w mapach google.

Była to więc umowa mieszana, w której wystąpiły zarówno elementy umowy o usługę (rejestracja domeny, konta), jak i umowy o dzieło (stworzenie strony, instalacja oprogramowania). W ocenie Sądu *essentialia negotii* powyższej umowy nie wyczerpują dyspozycji art. 750 kc w zw. z art. 751 kc. Wobec powyższego należy wskazać, że przedawnienie roszczenia z niniejszej umowy podlega regulacji ogólnej dotyczącej przedawniania. Zgodnie z art. 118 k.c. termin przedawnienia roszczenia wynosi lat trzy. Wobec tego, że roszczenie powoda ma związek z prowadzoną działalnością gospodarczą i zobowiązanie pozwanego ma związek z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą, to termin przedawnienia roszczenia wynosi 3 lata. Dlatego też Sąd stwierdził że wszelkie roszczenia powoda sprzed 8 września 2013 roku są roszczeniami przedawnionymi. Zatem kwoty żądane przez powoda, a wskazane na pierwszej stronie pozwu w pozycjach od 1 do 18 (do 29 sierpnia 2013 r.) są przedawnione. Zasadne jest jedynie ze str. 1 pozwu roszczenie o zapłatę kwoty 149,90 zł albowiem jest to roszczenie wymagalne z dniem 1 października 2013 r.

Jeśli chodzi o roszczenia w kwotach po 149,90 zł wymienione na str. 2 pozwu, to sąd uznał za zasadne kwoty wymienione na str. 2 pozwu w pozycjach od 1 do 7 (od 29 października 2013 r. do 29 kwietnia 2014 r.).

Natomiast sąd oddalił powództwo o zapłatę kwot wymienionych na str. 2 pozwu w pozycjach od 8 do 23 (od 29 maja 2014 r. do 29 maja 2015 r.).

Umowa została zawarta na czas określony 24 miesiące, od 19 maja 2010 r., a po upływie okresu obowiązywania umowy mogła ona ulec przedłużeniu na czas określonych kolejnych 24 miesiące, chyba że któraś ze stron umowy co najmniej na pół roku przed datą upływu obowiązywania umowy złożyła listowne pisemne oświadczenie o braku woli przedłużenia umowy. Zatem umowa obowiązywała od 19 maja 2010 r. do 19 maja 2012 r., a następnie uległa automatycznemu przedłużeniu na okres od 19 maja 2012 r. do 19 maja 2014 r. Z nagrania zamieszczonego na płycie CD oraz ze stenogramu zapisu nagranej rozmowy telefonicznej nie wynikało, aby umowa mogła być przedłużana za każdym razem o kolejne okresy 24 miesiące. Sąd uznał, że umowa mogła ulec tylko jednokrotnemu przedłużeniu na okres kolejnych 24 miesiące. Gdyby intencją stron było to, aby umowa ulegała przedłużeniu za każdym razem o kolejne 24 miesiące, winy były zawrzeć konkretne i jasne postanowienie w tym zakresie, mogły się strony wyraźnie

umówić, że umowa będzie kontynuowana za każdym razem na kolejne 24 miesiące po upływie określonego czasu (art. 60 kc). Brak jest dowodu, że pozwany zgodził się na to, aby po upływie łącznego okresu 48 miesięcy umowa uległa przedłużeniu na kolejne 24 miesiące, a następnie na kolejne 24 miesiące itd.

Dlatego też sąd uwzględnił roszczenia powoda o zapłatę kwot wymagalnych w okresie od 1 października 2013 r. do 29 kwietnia 2014 r. (kwota 149,90 zł z terminem zapłaty do 29 sierpnia 2013 r. jest już przedawniona, zaś kwota 149,90 zł z terminem płatności do dnia 29 maja 2014 r. dotyczyła okresu, gdy umowa już między stronami nie obowiązywała).

Zważywszy, że powództwo w niniejszej sprawie zostało wytoczone w dniu 8 września 2016 roku, termin przedawnienia dotyczył więc wszelkich dochodzonych roszczeń sprzed 8 września 2013 roku. Ponadto mając na uwadze że do podpisania umowy doszło w dniu 19 maja 2010 roku i na fakt że umowa mogła być przedłużona jednokrotnie na okres określony 24 miesiące Sąd uznał, że zasadne są roszczenia w łącznej kwocie 1199,20 zł (8 x 149,90 zł).

O odsetkach ustawowych (do 31 grudnia 2015 r.) i ustawowych za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc.

Zarzut przedawnienia co do należności głównych odnosił się również do roszczenia o odsetki. Zatem w tym zakresie, w jakim przedawniło się roszczenie główne, przedawniło się także roszczenie o odsetki. Odsetki od zasądzonych na rzecz osoby poszkodowanej świadczenia należy zasądzić w oparciu o przepis art. 481 § 1 i 2 KC, to jest za okres nieobjęty zarzutem przedawnienia przy przyjęciu trzyletniego terminu przedawnienia dla roszczenia odsetkowego (art. 118 KC) – zob. wyrok SA w Katowicach z 3 stycznia 2014 r., I ACa 841/13. Termin przedawnienia roszczeń o zaliczane do świadczeń okresowych odsetki za opóźnienie, wynoszący w zasadzie trzy lata, jest terminem odrębnym od terminu przedawnienia roszczenia głównego, wynoszącego w zasadzie dziesięć lat, gdy roszczenie główne nie jest związane z prowadzeniem działalności gospodarczej lub trzy lata, gdy roszczenie główne jest związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Roszczenia o odsetki za opóźnienie przedawniają się odrębnie od roszczenia głównego, z tym jednak zastrzeżeniem, iż z reguły nie później niż z upływem terminu przedawnienia roszczenia głównego (zob. wyrok SA w Warszawie z 21 grudnia 2012 r., VI ACa 996/12). Roszczenie o zapłatę odsetek ustawowych jest przedawnione w odniesieniu do odsetek starszych niż 3 lata przed złożeniem pozwu, bowiem roszczenie o odsetki, jako roszczenie o świadczenie okresowe staje się wymagalne osobno w każdym dniu opóźnienia i w związku z tym przedawnia się osobno za każdy dzień opóźnienia przy uwzględnieniu trzyletniego terminu zgodnie z treścią art. 118 KC (zob. wyrok SA w Warszawie z 19 grudnia 2012 r., I ACa 195/12).

Jeśli chodzi o kwestię żądania przez powoda zapłaty kwot stanowiących równowartość kwoty 40 euro, to trafne jest co do zasady stanowisko powoda, że w sprawie zastosowanie mają przepisy ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. 2013 r. poz. 403 ze zm.).

W niniejszej sprawie zastosowanie miał przepis art. 10 ust. 1 powołanej ustawy, w brzmieniu sprzed 1 stycznia 2016 r., który stanowił, że wierzycielowi, od dnia nabycia uprawnienia do odsetek, o którym mowa w art. 7 ust. 1 lub art. 8 ust. 1, bez wezwania, przysługuje od dłużnika z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności równowartość kwoty 40 euro przeliczonych na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne.

Należy jednak zauważyć, że przepis art. 10 ust. 1 ustawy wszedł w życie razem z całą ustawą, tj. 28 marca 2013 r. Poprzednia ustawa z dnia 12 czerwca 2003 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz.U. poz. 1323, z 2004 r. ze zm.) nie zawierała takiego uregulowania.

Zatem powodowi należałyby się kwoty stanowiące równowartość po 40 euro dopiero począwszy od transakcji wymagalnej z dniem 29 marca 2013 r. do transakcji z terminem wymagalności na dzień 29 kwietnia 2014 r., a więc za 14 transakcji, tj. do ostatniej transakcji w czasie łącznego obowiązywania umowy wynoszącego 48 miesięcy. Przy czym, tak jak w odniesieniu do roszczenia głównego i odsetek, żądanie rekompensaty za okres przed 8 września 2013 r. jest niezasadne z uwagi na podniesiony zarzut przedawnienia. Zatem roszczenie o rekompensatę za okres

sprzed 8 września 2013 r. jest niezasadne. Powodowi co najwyżej mogły się należeć kwoty rekompensat od należności wymagalnych między 1 października 2013 r., a 29 kwietnia 2014 r., czyli od 8 transakcji.

Co do zasady powód nabył prawo do domagania się zapłaty równowartości kwoty 40 euro w przypadku opóźnienia się przez pozwanego z zapłatą każdej faktury z osobna. W myśl art. 7 ust. 1 ustawy, bezspornie nabywa uprawnienie do odsetek od zapłaty ceny za każdą usługę, której towarzyszy odrębne wezwanie do zapłaty (faktura). Użycie w art. 10 ust. 2 ustawy z 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych liczby pojedynczej wskazuje, że roszczenie 40 euro należy łączyć z jedną transakcją handlową w rozumieniu art. 4 pkt 1 tej ustawy (tak S. G., N. instrumenty zwalczania opóźnień płatności w ustawie o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, Przegląd Prawa Handlowego (...)). Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 11 grudnia 2015 r. (III CZP 94/15) przyjął, że rekompensata za koszty odzyskiwania należności w wysokości 40 euro, przewidziana w art. 10 ust. 1 ustawy z 2013 r., przysługuje wierzycielowi bez konieczności wykazania, że koszty te zostały poniesione i roszczenie to powstaje po upływie terminów zapłaty ustalonych w umowie lub ustalonych zgodnie z art. 7 ust. 3 i art. 8 ust. 4 ustawy. Jednocześnie w tej uchwale Sąd Najwyższy wskazał, że mając na uwadze dolegliwości dla dłużnika wynikające z takiej sankcji, do sądu orzekającego w sprawach o przyznanie równowartości 40 euro należy zbadanie, czy w okolicznościach konkretnej sprawy wierzyciel nie nadużył przyznanego mu prawa, biorąc pod uwagę art. 5 kc.

Zdaniem Sądu, roszczenie powoda w takim zakresie, jak zostało sformułowane, jest sprzeczne ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa, a także zasadami współżycia społecznego (art. 5 kc). Co prawda powołana dyrektywa nr (...) w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych wprost formułuje cel rekompensaty jako zniechęcenie dłużników do opóźnień w płatnościach (pkt 19 preambuły), jednakże nie ulega wątpliwości, że instytucja rekompensaty stanowi zryczałtowaną rekompensatę poniesionych kosztów, a nie może prowadzić do wzbogacenia wierzyciela. Należy podkreślić, że pkt 19 preambuły wspomnianej dyrektywy stanowi, że konieczna jest „uczciwa rekompensata” za ponoszone przez wierzycieli koszty odzyskiwania należności w związku z opóźnieniami w płatnościach, co zdaniem Sądu nakazuje branie pod uwagę nie tylko interesu wierzyciela.

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy, wskazać należy, iż rażący jest stosunek kwoty żądanej tytułem rekompensaty (4850,80 zł) do wysokości kwoty głównej (6649,60 zł). Co więcej, kwota żądana tytułem rekompensaty stanowi praktycznie 2/3 wysokości należności z wszystkich wystawionych faktur VAT.

Należy także zauważyć, że powód nie wykazał, aby podjął działania związane z windykacją poszczególnych należności inne niż tylko poprzez sporządzenie jednego zbiorczego wezwania do zapłaty z grudnia 2016 r., które obejmowało zarówno roszczenie główne, jak i odsetki oraz tylko wskazało na żądanie zapłaty jednej rekompensaty 40 euro, a powód w wezwaniu do zapłaty nawet nie wskazał, ile domaga się rekompensat od pozwanego.

Twierdzenie pozwu, że powód żąda kwoty 4850,80 zł tytułem rekompensaty za koszty odzyskania należności będącej przedmiotem sporu w niniejszej sprawie być może jest prawdziwe, jednakże powód winien był udowodnić, jakie faktyczne koszty poniósł w związku z egzekwowaniem dochodzonej kwoty od pozwanego. Tego powód nie wykazał. Nie wykazał powód, że faktycznie poniósł aż takie koszty na windykację należności od pozwanego.

W konsekwencji, żądanie powoda rekompensaty w takim zakresie zdaniem Sądu zmierza do wzbogacenia się kosztem pozwanego i tym samym jest sprzeczne ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa, a z uwagi na rozmiar dysproporcji, także z zasadami współżycia społecznego, zasadą uczciwości i lojalności kontraktowej. Tym samym, nie korzysta ono z ochrony (art. 5 kc).

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał za uczciwą i zasadną rekompensatę jako koszty odzyskiwania należności w równowartości jednej kwoty 40 euro, przeliczonej na złote według najwyższego kursu euro wskazanego przez powoda, to jest 170,40 zł.

Wobec powyższego, na podstawie art. 60 kc w zw. z art. 750 kc w zw. z art. 627 kc w zw. z art. 118 kc w zw. z art. 481 § 1 i 2 kc w zw. z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych w zw. z art. 5 kc Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda łącznie 1369,60 zł (1199,20 zł + 170,40 zł).

O kosztach procesu sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 99 kpc w zw. z art. 100 kpc. Z uwagi na to, że roszczenie powoda okazało się zasadne jedynie w 12%, natomiast powód uległ w swoim żądaniu w 88%, to Sąd stosunkowo rozdzielił koszty procesu. Powód poniósł koszty w wysokości 5393 zł (576 zł opłaty od pozwu, 17 złotych tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa i 4800 zł złotych tytułem wynagrodzenia pełnomocnika procesowego powoda), natomiast pozwany poniósł koszty procesu w wysokości 4800 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika procesowego. Powodowi należy się zwrot kosztów procesu w wysokości 647 zł (12% x 5393 zł), a pozwanemu w wysokości 4224 zł (88% z 4800 zł). Dlatego pozwanemu należy się zwrot od powoda kwoty 3577 zł (4224 zł – 647 zł = 3577 zł).

SSR Paweł Rozpara